

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 19.12.2017
Sak: 348/17

Tittel: Saksprotokoll - Gatebruksplan for Midtbyen, prosessplan

Resultat: Annet forslag vedtatt
Arkivsak: 17/40429

Vedtak:

1. Formannskapet vedtar at rådmannen kan sette i gang arbeidet med *Gatebruksplan for Midtbyen* på grunnlag av det som er beskrevet i saksframlegget og i vedlagte forslag til prosessplan.
2. Formannskapet vedtar at prosessplan for *Gatebruksplan for Midtbyen* sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i seks uker.
3. Formannskapet mener at følgende prinsipp må være et av flere momenter i prosessen med å fastsette den permanente løsningen for stasjoner i Kollektivbuen.
Det må kartlegges hvilke løsninger som i sum gir minst konflikt mellom bil og buss, og hvilken løsning som gir minst antall kryssninger av bil over kollektivfelt. Både i antall kryssningspunkter og i anslått ÅDT.

Innenfor elveslyngen vil formannskapet ha utredet hvordan en løsning med en indre ringvei for biltrafikken kombinert med midtstilt kollektivfelt gjennom Prinsens gate og det som i praksis blir midtstilte løsninger i Kongens gate og Olav Tryggvasons gate kan redusere antall kryssninger mellom bil og buss til maksimum fire punkter i hele midtbyen. Formannskapet vil ha svar på om man i den indre ringveien og langs kollektivaksen kun kan ha avkjøring og påkjøring mot høyre slik at det blir færrest mulige konflikter med kryssende trafikk.

Det må utredes om, og hvordan dette kan gi en bedre flyt og trafikkavvikling, selv om man må påregne flere antall kjørte kilometer totalt sett.
Formannskapet ber om at denne utredningen gjøres i sammenheng med rådmannens arbeid med Gatebruksplan for Midtbyen.

Behandling:

Line Fjørstad (MDG), forslag pva MDG, Ap, SP

Formannskapet mener at følgende prinsipp må være et av flere momenter i prosessen med å fastsette den permanente løsningen for stasjoner i Kollektivbuen.

Trondheim kommune

Det må kartlegges hvilke løsninger som i sum gir minst konflikt mellom bil og buss, og hvilken løsning som gir minst antall kryssninger av bil over kollektivfelt. Både i antall kryssningspunkter og i anslått ÅDT.

Innenfor elveslyngen vil formannskapet ha utredet hvordan en løsning med en indre ringvei for biltrafikken kombinert med midtstilt kollektivfelt gjennom Prinsens gate og det som i praksis blir midtstilte løsninger i Kongens gate og Olav Tryggvasons gate kan redusere antall kryssninger mellom bil og buss til maksimum fire punkter i hele midtbyen.

Formannskapet vil ha svar på om man i den indre ringveien og langs kollektivaksen kun kan ha avkjøring og påkjøring mot høyre slik at det blir færrest mulige konflikter med kryssende trafikk.

Det må utredes om, og hvordan dette kan gi en bedre flyt og trafikkavvikling, selv om man må påregne flere antall kjørte kilometer totalt sett.

Formannskapet ber om at denne utredningen gjøres i sammenheng med rådmannens arbeid med Gatebruksplan for Midtbyen.

Votering

Innstillinga ble enstemmig vedtatt

Fjørstad forslag ble vedtatt mot fem stemmer (2H, FrP, KrF, V)

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Saksframlegg

Gatebruksplan for Midtbyen

Oppstart av planarbeid og forslag til prosessplan

Arkivsak.: 17/40429

Forslag til vedtak:

1. Formannskapet vedtar at rådmannen kan sette i gang arbeidet med *Gatebruksplan for Midtbyen* på grunnlag av det som er beskrevet i saksframlegget og i vedlagte forslag til prosessplan.
2. Formannskapet vedtar at prosessplan for *Gatebruksplan for Midtbyen* sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i seks uker.

Bakgrunn

Bystyret behandlet 8.12.2016 sak 175/16 *Rådmannens forslag til Kommunal planstrategi 2016-2019*. I vedtaket ble det blant annet bestilt tre strategiske planer som skal bidra til å drøfte og vise muligheter for hvordan Trondheim skal utvikle seg:

- *Byutviklingsstrategi med samordnet areal- og transportanalyse*
- *Tematisk kommunedelplan for lokale sentrum og knutepunkt*
- *Plan for sentrumsutvikling.*

Formannskapet vedtok 7.11.2017 at Plan for sentrumsutvikling skal omfatte følgende tre delaktiviteter:

1. *Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 med sentrumsstrategi*
2. *Gatebruksplan for Midtbyen*
3. *Områderegeringsplan for nordøstre kvadrant i Midtbyen*

Bystyret vedtok 16.11.2017 hovedprinsipper for utforming av gatene i kollektivbuen:

"I kollektivbuen er det et mål å redusere gjennomgangstrafikk med bil og prioritere gang-, sykkel- og kollektivtrafikk, om nødvendig ved å redusere fart og framkommelighet for persontrafikken".

Flere tiltak ble vedtatt som prøveordninger, og disse skal evalueres.

Rådmannen har laget forslag til prosessplan som ledd i varslingen av planoppstart for *Gatebruksplan for Midtbyen*.

Den vedlagte prosessplanen beskriver hensikten og målet med gatebruksplanen, dagens situasjon og viktige utfordringer i sentrum, og forslag til hvordan det videre arbeidet med gatebruksplanen skal foregå, og hva planen skal inneholde – inkludert forslag til kunnskaps- og utredningsbehov, medvirkning, framdrift og organisering av arbeidet.

Etter høringsperioden på seks uker skal rådmannen utarbeide en endelig prosessplan som formannskapet fastsetter. Den fastsatte prosessplanen skal ligge til grunn for rådmannens arbeid med gatebruksplanen.

Tidligere vedtak

Vedtak i formannskapet 2.9.2014:

«På bakgrunn av gjennomførte og planlagte tiltak som berører trafikkforholdene i og rundt Midtbyen, ber formannskapet om at det snarest settes i gang et arbeid med å revidere gatebruksplan for Midtbyen».

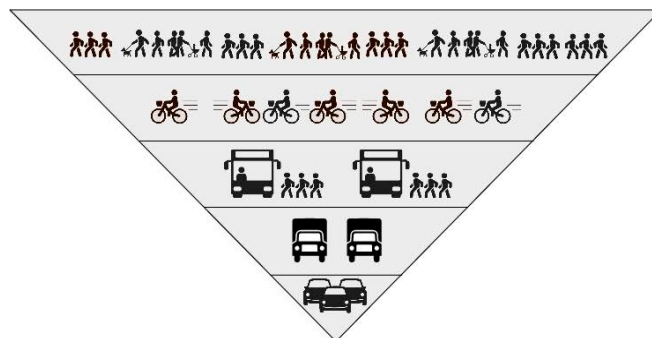
Den forsinkede oppstarten av planarbeidet er tidligere formidlet til formannskapet, og den skyldes:

- avklaringer rundt parkeringskjeller under Torvet og Olav Tryggvasons gate
- avklaringer rundt framtidig kollektivsystem med MetroBuss
- manglende ressurser internt

Sammendrag

Hensikten med *Plan for sentrumsutvikling* er å gi nye strategiske rammer for utviklingen av Trondheim sentrum i et langsiktig tidsperspektiv.

Hensikten med *Gatebruksplan for Midtbyen* er å skape bedre rammer for opphold og å bedre fremkommeligheten for gående, syklende og kollektivreisende. Gatebruksplanen skal vise hvordan prioriteringen av disse brukergruppene skal gjenspeiles i bruk og utforming av de offentlige arealene i sentrum som er avsatt til mobilitet (se figur under).

Figur 1: Prioriteringspyramiden viser hvordan de ulike trafikantergruppene skal prioriteres i Midtbyen.

Hovedmålet til gatebruksplanen er at langt flere skal gå, sykle og reise kollektivt i Midtbyen og at Midtbyen skal være attraktiv, levende og tilgjengelig.

De tre delene av sentrumsplanarbeidet skal sammen styrke sentrumsområdene i Trondheim gjennom å legge bedre til rette for at flere bor og jobber i sentrum, og at flere besøker og oppholder seg lengre i sentrum. De skal også legge bedre til rette for at flere går, sykler og tar kollektivtransport, og at færre kjører personbil i og til sentrum.

Trondheim kommune

Viktige delmål er at gatebruksplanen skal bidra til:

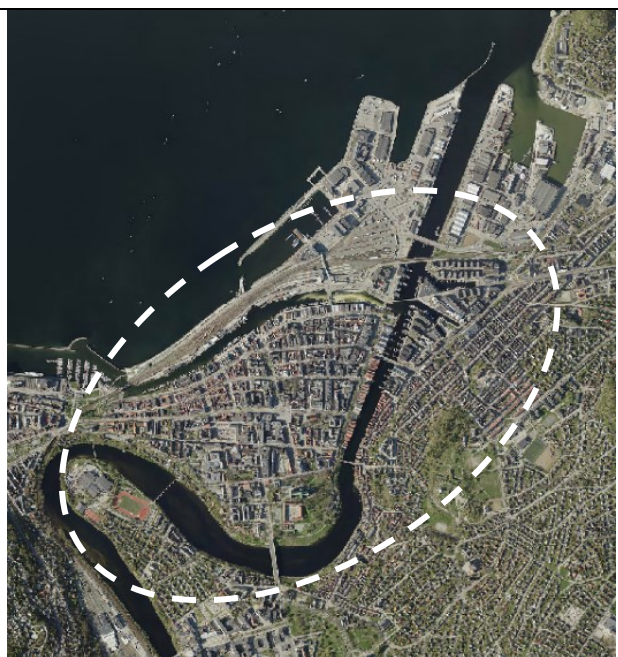
- Bedre framkommelighet for gående, syklende og kollektivreisende
- Tilgjengelighet, men ikke god framkommelighet for bil
- Redusere gjennomkjøring i Midtbyen
- Fornøye beboere, besøkende og næringsdrivende
- Effektiv varelevering og bylogistikk
- Flere bilfrie områder for opphold, gange og sykling
- Bedre trafikksikkerheten og trygghetsfølelsen for alle brukergrupper
- Avklare parkeringsstrategi for Midtbyen
- Øke antall sykkelparkeringsplasser i Midtbyen
- Redusere arbeidsparkering i Midtbyen

Endringene i gatebruken skal bidra til å styrke Midtbyen som Trøndelagsregionens identitetsbærer og viktigste handels- og kultursentrum, og legge til rette for tiltak som ikke forringer gatenettets og byrommenes historiske betydning og unike kvaliteter.

De viktigste premissene for planarbeidet er tidligere politiske vedtak om planstrategien og om revidering av midtbyplanen, målene i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, målet i bymiljøavtalen om nullvekstmålet i personbiltrafikken, kommunens energi- og klimaplan, Byromsstrategien "Byrom i sentrum", strategien "Miljømessig god og økonomisk vital Midtby" og interpellasjonen Europas mest attraktive by.

Figur 2a: Planområdet for gatebruksplan kan fokusere bare på Midtbyen avgrenset av Voldgate / Kongens gate i vest, Elgeseter bru i sør, Gamle bybro og Bakke bru i øst og Jernbanebrua og Brattørbrua i nord. Trafikksystemet utenfor Midtbyen vil selvsagt også bli tatt med i de trafikale vurderingene.

Figur 2b: Planområdet for gatebruksplan kan fokusere på det utvidede sentrum og ta med både Nedre Elvehavn, Bakklandet, Brattørå og Midtbyen. Dette gjenspeiler i større grad det området som i dag utgjør byens vitale sentrum.

Figur 2: Endelig avgrensning av gatebruksplan for Midtbyen vil bli gjort ved sluttbehandling av prosessplanen etter høringsinnspill

Trondheim kommune

Rådmannen vil gjennom hele planprosessen legge opp til bred og aktiv medvirkning gjennom dialog i møter og seminarer, i digitale og sosiale medier, og midlertidige tiltak og aktiviteter i det offentlige rom – i egen regi og i samarbeid med andre.

Planprosessen vil i hovedsak bestå av tre faser:

- 1) Programfase med kartlegging av dagens situasjon gjennom faktainnhenting, kartlegging og utredninger.
- 2) Planfase med idé og konseptutvikling med alternative planskisser.
- 3) Høringsfase med utarbeiding og fastsetting av endelig planforslag.

Framdriften krever en prosess med en stram styring uten uforutsette hendelser. Resultatet skal bli en prinsipplan som skal være et godt verktøy for gjennomføring av metrobuss i Midtbyen og videre detaljerte planer, som områdeplan for nordøstre kvadrant av Midtbyen.

Kommunen som planmyndighet leder arbeidet. Faste interne og eksterne arbeids- og referansegrupper vil kunne komme med innspill til planen når det er hensiktsmessig og ved fastsatte milepæler, minimum mellom hver fase i prosessen.

Konsekvenser for klima og det ytre miljøet

Gatebruksplanen vil kunne bidra til å oppnå nullvekstmålet for personbiltrafikken i Trondheim.

Økonomiske konsekvenser for Trondheim kommune

Det er krevende for rådmannen å dekke arbeidet innenfor regulært budsjett i en tid med så mange parallelle planprosesser.

Med bakgrunn i formannskapetets ønske om høyere framdrift for gatebruksplanen for Midtbyen og på grunn av den begrensede ressursituasjonen, anbefaler rådmannen å jobbe med gatebruksplanen og sentrumsstrategi i 2018, og forskyve hovedtyngden av arbeidet med områderegeringsplanen for nordøstre kvadrant til 2019 for å fordele belastningen.

Trondheim kommune har fått tilsagn om 500 000 kroner i tilskuddsmidler fra kommunal- og moderniseringsdepartementet gjennom programmet "Plansatsingen for store byer", for gatebruksarbeid i prøveprosjekt. Rådmannen må sette av egne midler for å oppfylle Trondheim kommunes egenandel for statens tilsagn av midler slik at midlene ikke bortfaller eller blir omprioritert til andre formål. Uten midlene vil det bli vanskeligere å gjennomføre arbeidet på god måte. Rådmannen vil i løpet av høringsperioden undersøke mulighetene for å samkjøre arbeid som skjer i Miljøpakken rundt gateprosjektene i Kollektivbuen med gatebruksarbeidet, og slik kunne utnytte felles ressurser for å fremskaffe kunnskapsgrunnlag som kan tjene flere formål.

Ressursituasjonen med reell reduksjon i Trondheim kommunes budsjett for 2018 for å ivareta planmyndighetsrollen, gjør at en prioritering av gatebruksplanen vil kunne medføre at også andre planer i Planstrategien 2016-2019 vil kunne bli utsatt i tid. Rådmannen kan ikke sette av mer enn halvannet årsverk til gatebruksarbeidet innenfor planmyndighetens budsjett nå uten at det vil gå ut over annet nødvendig og lovpålagt arbeid. Forventet ressursbehov er i størrelsesorden 2 årsverk over to år, samt midler til utredninger. Å omfordele ressurser innenfor planområdet for å utføre oppgaven vil kunne medføre at kommunens totale kapasitet til å ivareta kommunens oppgave som planmyndighet kan bli svekket bl.a. grunnet bortfall av gebyrinntekter.

Trondheim kommune

Arbeidet med gatebruksplanen vil kunne bidra til å klarlegge hvordan Trondheim skal kunne svare ut deler av arealforpliktelsene i bymiljøavtalen med Staten og fylkeskommunen.

Rådmannens vurdering og konklusjon

Rådmannen startet opp arbeidet med planprogrammet i januar 2017, med utgangspunkt i vedtaket av planstrategien og tidligere vedtak om revidering av midtbyplan og gatebruksplan.

Rådmannen mener at prosessplanen på en god måte beskriver hensikt og mål med gatebruksplan for Midtbyen, dagens situasjon og viktige utfordringer. Den inneholder gode forslag til hvordan det videre arbeidet med gatebruksplanen skal foregå, og hva planen skal inneholde – inkludert forslag til kunnskaps- og utredningsbehov, medvirkning, framdrift og organisering av arbeidet.

Rådmannen anbefaler å varsle oppstart av planarbeidet og at forslag til prosessplan sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varslingen.

Rådmannen i Trondheim 8.12.2017

Einar Aassved Hansen
kommunaldirektør

Hilde Bøkestad
byplansjef

Mari Hage Basberg
saksbehandler

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Forslag til prosessplan for gatebruksplanen, datert 27.11.2017